

Skupnosti mesto, ki ji pripada

Iniciativa za demokratični socializem

je izšla kot organizirano gibanje in stranka iz iskre vseslovenskih ljudskih vstaj. Naslanjamo se na tradicijo delavskih in študentskih gibanj, ki so tekom zadnjih dveh stoletij priborila tako demokratične pravice kot osemurni delovnik in socialno državo. Temu primerno smo že pred ustanovitvijo stranke delovali kot mladi teoretiki, zbrani v Inštitutu za delavske študije, in kot aktivisti v različnih delavskih in študentskih pobudah.

- **Skupnost na prvo mesto**
- **Vzdržno gospodarstvo za kvalitetna delovna mesta**
- **Skupno dobro v službi vseh občanov**

Skupnost na prvo mesto

Neposredno odločanje občanov o rabi javnih sredstev – participativni proračun

Razkorak med predvolilnimi obljubami in kasnejšimi dejanji je stalnica aktualne politike. A na lokalni ravni imamo občani možnost, da vzamemo stvari v svoje roke.

Del sredstev se lahko razdeli med krajevne in vaške skupnosti, ki jih porabijo po projektnem principu. Predlagatelji projektov so lahko prebivalci dela občine, na katerega se projektni predlog nanaša, ter občina sama. Predmet projekta je lahko infrastrukturne narave ali izvedba storitve, ki dviguje kakovost bivanja v občini.

Pristojni organ občinske uprave potrdi zakonitost in ustreznost predloga projekta ter ga uvrsti v zbir predlogov projektov. O izvedbi projektov odločajo prebivalci dela občine na zboru občanov. Izbrani so projekti z največ glasovi, katerih skupen predviden strošek ne presega dodeljenega zneska.

Poslanci ZL bodo v Državnem zboru pripravili predlog sprememb zakonodaje, ki bi omogočile še formalno uvedbo participativnih proračunov v vseh občinah, kjer bi občani izrazili takšno voljo.

Aktivna podpora udejstvovanju občanov: društvom, zavodom in iniciativam

Organizacije, ki temeljijo na samoiniciativi in veselju do ustvarjanja, so naravni nosilec dogajanja v skupnosti, saj dvigajo kvaliteto življenja in utripa v njej. Občani se skozi njene po lastnih željah osebno izpolnjujejo na način, ki to skupnost hkrati gradi in ustvarja – na športnem, kulturnem, stanovskem ali kakšnem drugem področju. Pogosto so pri tem izvirni in ustvarjalni, poraba sredstev pa namenska in racionalna.

Zato je smiselno in prav, da se delovanje omenjenih organizacij podpre v izdatnejši meri, kot je za to poskrbljeno v tem trenutku. Tako posredno, z zagotavljanjem infrastrukturnih možnosti, logistične, pravne in druge podpore, kot tudi neposredno, s financiranjem.

Vzdržno gospodarstvo za kvalitetna delovna mesta

Javne investicije v perspektivne panoge širše Škofje Loke: turizem, lokalno samooskrbo in lesno industrijo

Na vprašanje gospodarskega razvoja in odpiranja delovnih mest občine odgovarjajo enako, kot nanj odgovarja država. Slabo. Strategija političnih elit za razreševanje krize tako v Sloveniji kot v EU temelji na privabljanju tujega kapitala, ki naj bi rešil vse probleme. A ker se v kapitalizmu dobrine proizvajajo le za dobiček in ne za dobrobit prebivalcev, strategija lahko deluje le, če so zagotovljeni visoki profiti za lastnike. Učinke tega lahko spremljamo zadnje desetletje: odpuščenja, brezposelnost, rezi v javno dobro, nižanje plač in okoljskih standardov, ukinjanje delavskih pravic, kot je npr. pravica do malice, bolniške in drugih civilizacijskih pridobitev.

Zasebni velekapital želi hitre dobičke. Razvoj, delovna mesta, kvaliteta življenja in zadovoljevanje potreb občanov predstavljajo le neljube stroške. A čeprav nas politične elite prepričujejo, da nimamo izbire, obstaja drugačna pot v prihodnost.

Območje širše Škofje Loke je idealno za razvoj lokalne samooskrbe s hrano, lesne industrije in turizma, vendar svojih potencialov ne koristi dovolj. Javne investicije v perspektivne panoge glede na naravne in kulturne danosti, vzpostavljanje lokalnih in regionalnih krogotokov, sklenjenih proizvodnih verig od vhodne surovine do končnega izdelka pomenijo razvoj in dvig življenjskega standarda, brez da bi za to plačali ceno družbenega uničenja in socialne bede.

Z natančnim pregledom potencialov, oblikovanjem investicijskega načrta in prioritet v širokem sodelovanju s skupnostjo lahko zaženemo gospodarstvo širše regije. Ob upoštevanju vodil vzdržnega razvoja, politike odprtih knjig, upravljanja s strani zaposlenih in skupnosti pa zagotovimo tudi, da gospodarstvo skrbi za okolje, lokalno skupnost in zadovoljevanje potreb velike večine občanov.

Skupno dobro v službi vseh občanov

**Razvoj
vrtcev, šol,
zdravstvenih
ustanov,
knjižnic,
športnih
in kulturnih
centrov ter
komunalne
infrastrukture**

Občina je (so)ustanovitelj vseh pomembnejših institucij javnega dobrega v njenih mejah. Zato ji pritičejo tako nekatere upravljalске pravice, kot določene finančne obveznosti. A pri tem lahko zavzame tudi proaktivno držo. Namesto da direktive "od zgoraj" pasivno sprejema, lahko ob aktivni podpori občanov zastopa interese skupnosti nasproti državi, v prvi vrsti ravno kvalitetne javne storitve. Če je potrebno, lahko poskrbi za dodatno financiranje iz lastnega proračuna. Z istimi vzvodi lahko začne tudi z diskusijo o postopni vpeljavi upravljanja teh institucij s strani njihovih uporabnikov in zaposlenih.

Izdali: Iniciativa za demokratični socializem, Škofja Loka, september 2014, nakladja 6000 izvodov

JAVNA TRIBUNA

Participativni proračun: projekti po meri in volji občanov

Kako lahko občani
neposredno odločamo
o investicijah,
razvoju in dvigu
kvalitete svojega okolja?

Z uvodnimi prispevki bodo nastopili:

Matic Primc in Gregor Balazič, *skupina Odločaj o mestu*

Izkušnja uvajanja participativnega proračuna v Mariboru in mednarodni primeri dobrih praks

Miha Kordiš, *poslanec Združene leve iz Škofje Loke*

Pomen neposrednega odločanja občanov za gospodarstvo

Diskusijo bo moderiral **Martin Trampuš**

Vabljeni

Kino Sora, četrtek, 2. oktober ob 20. uri

